

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de Sacramentis in genere, de Baptismo, de Confirmatione, de
Eucharistia, de Pœnitentia, de Extrema-Vnctione, de Ordine & de
Matrimonio

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

§. I. Verior & probabilior sententia, duplici conclusione statuitur, &
explicatur,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77185](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77185)

strumentorum, id est patenae, cum hostia superposita, & calicis cum vino, cum hac verborum forma: *accipe potestatem offerendi sacrificium* &c. & impositione manuum Episcopi ordinantis, quae duplex est, una quae fit initio ipsius ordinationis simul ab Episcopo & duobus Sacerdotibus; aliam quae fit in fine Missae, quando Episcopus super caput Sacerdotis manus imponens ait: *Accipe Spiritum Sanctum: quoniam remisisti peccata, remittantur eis* 3. & de ista praecipue est difficultas & controversia inter Theologos, an sit de essentia ordinationis Sacerdotalis, vel ceremonia omnino accidentalis? Nam D. Bonaventura, Durandus, Beccanus, & Arcudius, existimant in ea totam essentiam ordinationis Sacerdotum consistere; & similiter totam essentiam Diaconatus sitam esse in impositione manuum Episcopi, quae fit ante traditionem libri Evangeliorum. Alij vero docent, tam potestatem instrumentorum, quam impositionem manuum esse de essentia utriusque ordinationis, subindeque duas materias & duas formas partiales, ad plenam essentiam constituendam, admittunt. Ita Scotus, Bellarminus, Coninck, Henriques, & alij ex Recentioribus. Vazquez autem facit quidem totam essentiam Ordinis Diaconatus consistere praecise in traditione libri Evangeliorum, cum formula verborum ipsi correspondente, sed docet impositionem manuum esse de essentia Ordinationis Sacerdotis. Demum Soto in 4. dist. 24. art. 4. vult impositionem manuum esse ceremoniam omnino accidentalem. Alij vero ex nostris Thomistis, ut Nugno & Candidus, concedunt quidem illam non esse de essentia ordinationis Sacerdotis & Diaconi; dicunt tamen esse de illius perfectione & integritate, eo fere modo, quo satisfactio est de integritate sacramenti poenitentiae, licet non sit pars essentialis illius.

S. I.

Verior & probabilior sententia, duplici conclusione statuitur, & explicatur.

- D**ico primo, sola instrumentorum traditio, cum forma verborum correspondente, constituit totam essentiam ordinationis Sacerdotum & Diaconorum, subindeque manuum impositionem non est de illius essentia.
- 45 Prima pars probatur primo ex Florentino in Decreto Eugenij, ubi sic dicitur: *Ordinis materia est illud per cuius traditionem confertur Ordo; sicut Presbyteratus traditur per calicem cum vino & patenam cum pane potestatem. Et paulo post: Forma Sacerdotij talis est: Accipe potestatem offerendi sacrificium. Quibus verbis Concilium pro materia Presbyteratus assignat tantum potestatem calicis cum vino, & patenae cum pane: Ergo censet, manuum impositionem, nec totalem, nec partialem esse Ordinis Sacerdotalis materiam.*
- 86 Probatur secundo ex Tridentino sess. 22. cap. 1. ubi Apostolus tunc novi Testamenti Sacerdotes constituisse Christus dicitur, cum corpus & sanguinem suum ut sumerent tradidit, & eisdem ac eorum in sacerdotio successoribus offerrent, praecepit per haec verba: *Hoc facite in meam commemorationem, ut Ecclesia semper intellexit. At horum verborum loco, in Sacerdotis Ordinatione, ponuntur haec: Accipe potestatem offerendi sacrificium &c. Ergo per ista verba, & per calicis cum vino, & patenae cum pane potestatem, quae tunc fit, cum proferuntur ab Episcopo, Diaconi constituuntur Sacer-*

Tom. V.

A dotes, subindeque manuum impositio non est de essentia Ordinationis sacerdotalis, sed sola instrumentorum traditio, cum forma verborum ipsi correspondente, totam illius essentiam constituit.

Probatur tertio eadem pars ratione fundamentalis: Impositio manuum non est de essentia Ordinationis sacerdotalis, nec totalis vel partialis ipsius materia, si ante illam character sacerdotalis imprimatur: Sed character sacerdotalis imprimitur ante impositionem manuum, nimirum in ipsa traditione instrumentorum, cum forma verborum ipsi correspondente: Ergo impositio manuum non est de essentia Ordinationis sacerdotalis, nec materia; vel forma partialis illius, sed sola instrumentorum traditio, cum forma verborum ipsi correspondente, totam essentiam Ordinationis Sacerdotum constituit. Major patet, nullum enim sacramentum habet effectum sibi proprium, gratiam scilicet, vel characterem, antequam adiacent omnia ipsi essentialia: Idem enim ut tacite occurritur militariae quae possit fieri in contrarium in sacramento Eucharistiae, consecratio unius speciei non dependet, quoad suum valorem & effectum, a consecratione alterius; quia essentia huius sacramenti, in ratione sacramenti, consistit tota in consecratione unius speciei, ita ut consecratio alterius sit tantum de eius integritate. Minor vero probatur primo ex D. Thoma sic quae 37. art. 5. in corp. ubi sic concludit: *Ad missae dationem calicis, sub forma verborum determinata, character sacerdotis imprimitur.*

Secundo probatur ratione: Episcopus profert porrigendo calicem haec verba: *Accipe potestatem offerendi sacrificium &c.* quae potestas est ipsi se character sacerdotalis: Ergo cum verba illa debeant statim esse vera, & habere effectum quem significant, dicendum est ante impositionem manuum, in ipsa traditione calicis, imprimi characterem sacerdotalem.

Tertio, Neomitis, seu sacerdotes recenter ordinati, antequam manus illis imponantur, cum illis verbis: *accipe spiritum sanctum &c.* simul cum Episcopo proferunt verba consecrationis: Sed hoc non permetteretur, nisi iam haberent potestatem ad consecrandum corpus & sanguinem Christi, subindeque characterem sacerdotalem, qui nihil aliud est quam talis potestas: Ergo ante impositionem manuum, sacerdotes recenter ordinati habent characterem sacerdotalem.

Quarto, cum aliquis Ordo habet plura officia, tunc confertur character, quando datur potestas exercendi officium magis praecipuum, ut patet in ordinibus Ostiarj, Acolyti, & Subdiaconi: Sed ex duobus officiis quae habet Sacerdos, nimirum offerre sacrificium, seu Eucharistiam conficere, & remittere peccata, istud est finis principis & secundarium: Ergo character sacerdotalis non imprimitur, quando Episcopus imponendo manus, dat potestatem remittendi peccata, sed quando porrigendo calicem, dat potestatem offerendi sacrificium.

Quinto, Judas, tamen si solum offerendi sacrificij potestatem in nocte cenae cum alijs Apostolis receperit, characterem Sacerdotalem habuit: fuit enim verus Sacerdos novi Testamenti, ut ex verbis illis Psalmi 108. quae S. Petrus Act. 1. ad illum pertinere indicat, colligitur: *Episcopatum ejus accipiat alter* 3. Hoc est sacerdotium,

Q. 99. 2

tium,

tium; respondens, ut Chrysostomus in eum locum homil. 3. commentatur: Ergo character Sacerdotalis imprimitur ante impositionem manuum, cum datur potestas offerendi sacrificium.

88 Secunda pars conclusionis, quæ asserit impositionem manuum non esse de essentia Ordinationis Diaconorum, probatur primò ex Florentino in Decreto Eugenii, ubi post verba illa suprâ relata: Presbyteratus traditur, per calicem cum vino, & patenam cum pane porrectionem, statim subdit: Diaconatus per libri Evangeliorum dationem; nullam prorsus mentionem faciendo de manuum impositione: At si Concilium existimasset impositionem manuum esse materiam saltem partialem Diaconatus, non debuisset illam subtrahere: Ergo impositio manuum non est de essentia Ordinationis Diaconorum.

89 Confirmatur: Gregorius IX. in cap. Presbyter, de Sacramentis iterandis, sic ait: Presbyter & Diaconus, cum ordinantur, manus impositionem corporali ritu ab Apostolis introducto recipiunt. Quod si omisum fuerit, non aliquatenus iterandum, sed statim tempore ad quosmodi Ordines conferendos caute supplendum quod per errorem extitit prætermisum: At hæc doctrina de non iteratione huius Sacramenti in tali casu esset falsa, si non in sola traditione libri Evangeliorum, cum sua formula, consisteret essentia Ordinationis Diaconi: Ergo &c.

90 Probatur secundò eadem pars hac ratione: Ille tantum ritus est de essentia Ordinationis Diaconi per quem ministerium ipsi peculiare significatur: Sed per manus impositionem, & verba illi correspondentia, nullum ministerium Diacono peculiare significatur: non quidem per manuum impositionem, ut constat; neque per verba illa ipsi correspondentia: Accipe Spiritum sanctum ad robur, ad resistendum diaboli & tentationibus ejus; utpote quæ sunt generalia, & cuilibet Ordinationi possent convenire: Ergo impositio manuum sub præscripta forma verborum, non est de essentia Ordinationis Diaconi.

91 Dico secundò, Impositionem manuum non esse ceremoniam aliquam omnino accidentalem Ordinationi Sacerdotali, sed ad ejus integritatem pertinere.

Probatur breviter: Possè à peccatis absolvere pertinet ad integritatem Sacerdotii: Sed per impositionem manuum quæ fit ab Episcopo in fine Missæ, hæc verba proferente: Accipe Spiritum sanctum, quorum remisit peccata, remittuntur etiam Sacerdos accipit potestatem remittendi peccata, cum talis potestas per hæc verba significetur: Ergo talis impositio manuum pertinet ad integritatem Ordinationis Sacerdotalis. Minor patet, Major etiam certa videtur: Sacerdotium enim ex diversis constat officiis, sicut corpus integratur ex pluribus membris, videlicet ex officio sacrificandi, & ex officio absolvendi à peccatis; quorum primum est præcipuum, & subindeque cum datur potestas illud exequendi, character Sacerdotalis imprimitur, ut præcedenti conclusione ostensum est; secundum verò est minus principale; unde cum datur Sacerdoti potestas absolvendi à peccatis, non imprimitur character, sed tantum datur argumentum gratiæ ad ritè exercendum tale munus: hoc enim denotant verba illa Episcopi, Accipe Spiritum sanctum; neque enim Spiritus sanctus datur sine infusione gratiæ: Unde Tridentinum sess. 23. cap. 3. sic ait: Si quis dixerit per sacram ordinationem non dari

Spiritum sanctum ac prout frustra episcopus dicit: Accipe Spiritum sanctum, anathema sit: Ergo impositio manuum est de integritate Ordinationis Sacerdotalis, eo modo quo latius dictum est in integrali Sacramenti Perfectione.

Ex hoc intelliges, quod si alicui ex Negatis, seu Sacerdotibus recentè ordinatis, Episcopus non imponeret manus, ille quidem non verus Sacerdos, cum posset offerre Sacramentum Missæ, & Eucharistiam consecrare, non tamen perfectus Sacerdos, quia deest ei completum ad integritatem Sacerdotii novæ legis requisitum, nimirum potestas absolvendi à peccatis.

S. II.

Solvuntur objectiones.

Obijcies primò contra primam conclusionem: In Scriptura, Conciliis, & SS. Patribus Sacerdotium & Diaconatus confertur duntaxat per manuum impositionem: Ergo hæc est de essentia utriusque ordinationis. Consequenter videtur legitima, Antecedens vero patet ex apostolo 1. ad Timotheum 4. & 2. ad Timotheum 1. ubi Motheus dicitur ordinatus in Sacerdotem, vel Episcopum, per impositionem manuum, Item Actuum 6. septem primi Diaconi ordinantur ab Apostolis per manuum impositionem: Hos (ait sacer textus) statuerem autem in Episcopum, & presbyteros in presbyteros, & diaconos in diaconos. Similiter Concilium Nicaenum cap. 13. imponere manus, idem esse indicat, quod præterea ordinarè: & Concilium Carthaginense cap. 3. sic ait: Presbyter cum ordinarè, postquam benedixerit, manum super caput ejus imponat. Dionysius etiam cap. 5. Ecclesiastica Hierarchia expresse docet, Episcopum, Sacerdotem, & Diaconum consecrari per manus impositionem. Idem docent frequenter alii SS. Patres, unde Græci ordinationem vocant χειροτονία, id est manuum impositionem.

Confirmatur: Nisi manuum impositio sit de essentia Ordinationis Sacerdotum, & Diaconorum, nullo Scripturæ vel Patrum testimonio probari poterit contra Hæreticos talen ordinationem esse Sacramentum, quia Scripturæ & SS. Patres, qui asserunt per talen ordinationem conferri gratiam, dicunt eam conferri per manuum impositionem, ut patet ex illo testimonio de dignitate Sacerdotali cap. 5. Hæc manuum impositio, & Deus largitur gratiam.

Confirmatur amplius ex Tridentino sess. 23. cap. 3. ubi loquens de Extrema Unctione dicitur, ejus ministerium esse Episcopum, vel Presbyterum, cum, ritè ordinatum, per manus impositionem, ritè ordinatum, si ritus ille non esset essentialis tali ordinationi: Ergo &c.

Ad objectionem respondeo. Scripserunt Concilia, & SS. Patres loca citatis loqui de Sacerdotio & Diaconatu, collato tempore Apostolorum; tunc enim per solam manuum impositionem conferebantur, ut titulus missæ clarabimus. Vel ordinationes illas impositionem manuum appellantes, eo quod talis ceremonia, ad integritatem & complementum illarum spectet, ut conclusione secunda ostendimus.

Ad primam confirmationem, nego Antecedens: Quamvis enim Scripturæ, & SS. Patres, qui asserunt Ordinem conferri gratiam, dicant eam conferri per manuum impositionem, non